

Ερωτήσεις και απαντήσεις σχετικά με την επιστροφή εξόδων διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης στην ΕΕ

Επιστροφή εξόδων βάσει της οδηγίας 2011/24/ΕΕ
και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και 987/2009

Η υγεία μου @ ΕΕ

Υποδομή ψηφιακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας
για υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προγραμματίζω ιατρική διαδικασία στο εξωτερικό, στην Ευρώπη. Πώς γίνεται η επιστροφή των εξόδων;

Πρώτα, επικοινωνήστε με κάποιον αρμόδιο από το εθνικό σύστημα υγείας ή το ασφαλιστικό πρόγραμμα που καλύπτει την προγραμματισμένη θεραπεία. Έπειτα, θα πρέπει να αποφασίσετε με ποιον τρόπο θέλετε να καλυφθεί το κόστος της θεραπείας.

Υπάρχουν δύο διαφορετικά είδη νομικών πράξεων της ΕΕ που καλύπτουν την υγειονομική περίθαλψη σε άλλη χώρα της ΕΕ. Το πρώτο συνίσταται στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και αριθ. 987/2009 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης (στο εξής: οι κανονισμοί). Το δεύτερο συνίσταται στην οδηγία 2011/24/ΕΕ περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης (στο εξής: η οδηγία). Θα πρέπει να έχετε υπόψη σας ότι το φάσμα των καλυπτόμενων υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης, οι όροι πρόσβασης σε ιατρική θεραπευτική αγωγή καθώς και η επιστροφή των εξόδων [απόδοση των δαπανών] διαφέρουν μεταξύ των δύο ειδών νομικών πράξεων. Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στο «Εγχειρίδιο για ασθενείς», που διατίθεται σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ¹ και στον ιστότοπο «Η Ευρώπη σου».

Η προγραμματισμένη υγειονομική περίθαλψη (όταν ταξιδεύετε με σαφή σκοπό την υγειονομική σας περίθαλψη) μπορεί να καλυφθεί και στις δύο περιπτώσεις.

Βάσει των κανονισμών, εάν επιθυμείτε να λάβετε προγραμματισμένη υγειονομική περίθαλψη σε άλλη χώρα της ΕΕ, θα πρέπει πρώτα να υποβάλετε αίτηση για προέγκριση (έντυπο S2) στον φορέα που είναι αρμόδιος για την ασφάλιση υγείας σας στη χώρα σας. Αν η εν λόγω θεραπεία είναι θεραπεία την οποία δικαιούστε αλλά δεν μπορεί να σας παρασχεθεί εγκαίρως από ιατρικής άποψης, με δεδομένη την τρέχουσα κατάσταση της υγείας σας και την πιθανή πορεία της νόσου, τότε η έγκριση πρέπει να σας χορηγηθεί (πρέπει να πραγματοποιηθεί κλινική αξιολόγηση για κάθε επιμέρους περίπτωση βάσει της εθνικής νομοθεσίας). Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ο φορέας έχει τη διακριτική ευχέρεια να χορηγήσει ή να αρνηθεί την έγκριση.

Αν η έγκριση χορηγηθεί, τα έξοδα της θεραπείας καλύπτονται σύμφωνα με τους όρους και τους συντελεστές επιστροφής [απόδοσης] στη χώρα θεραπείας. Τα έξοδα αυτά συνήθως καταβάλλονται απευθείας από τον φορέα ασφάλισης στον φορέα της χώρας θεραπείας, επομένως, δεν χρειάζεται να πληρώσετε προκαταβολικά. Μπορεί να συμβεί, ωστόσο, να πρέπει να καλύψετε κάποια ποσά συμμετοχής των ασθενών.

Κατ' εξαίρεση από τον κανόνα αυτόν, αν έχετε πληρώσει όλα τα έξοδα της θεραπείας απευθείας εσείς, μπορείτε να ζητήσετε την επιστροφή των εξόδων είτε στη χώρα της θεραπείας είτε στη χώρα ασφάλισής σας.

Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι μόνο οι πάροχοι υγειονομικής περίθαλψης που ανήκουν ή είναι συμβεβλημένοι με το δημόσιο σύστημα υγείας καλύπτονται από τους κανονισμούς. Τα έξοδα ιδιωτικής υγειονομικής περίθαλψης δεν επιστρέφονται ποτέ βάσει των κανονισμών.

Βάσει της οδηγίας, η προέγκριση για προγραμματισμένη περίθαλψη είναι απαραίτητη μόνο όταν προβλέπονται διανυκτερεύσεις σε νοσοκομείο ή όταν η θεραπεία απαιτεί δαπανηρή και άκρως εξειδικευμένη υποδομή ή εξοπλισμό ή παρουσιάζει υψηλό κίνδυνο για τον ασθενή. Στην περίπτωση αυτή, δικαιούστε επιστροφή των εξόδων σας μέχρι του ποσού που θα καλυπτόταν από το σύστημα της χώρας σας εάν η θεραπεία είχε παρασχεθεί στη χώρα σας και ζητάτε επιστροφή των εξόδων στη χώρα στην οποία είστε ασφαλισμένος.

Σε αντίθεση με τους κανονισμούς, αν ζητήσετε θεραπεία στο εξωτερικό βάσει της οδηγίας, οφείλετε να προπληρώσετε όλα τα ιατρικά έξοδα και να ζητήσετε επιστροφή μέχρι του ποσού που θα είχε κοστίσει η θεραπεία στο σύστημα υγείας ή στον ασφαλιστικό φορέα της χώρας σας.

Σε αντιδιαστολή με τους κανονισμούς, η οδηγία καλύπτει όλους τους παρόχους υγειονομικής περίθαλψης (ιδιωτικούς και δημόσιους), ανεξαρτήτως της σχέσης τους με το σύστημα δημόσιας υγείας.

1. https://ec.europa.eu/health/cross_border_care/overview_el

Πώς μπορώ να γνωρίζω ποια από τις δύο νόμιμες οδούς εφαρμόζεται στη δική μου περίπτωση;

Κανονικά, ως γενική αρχή, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι κανονισμοί όταν πληρούνται οι όροι των κανονισμών, εκτός εάν το πρόσωπο επιλέγει την οδηγία (όταν, για παράδειγμα, η εφαρμογή της οδηγίας είναι πιο επωφελής στη συγκεκριμένη περίπτωση του).

Υπάρχουν κάποιες διαφορές μεταξύ της οδηγίας και των κανονισμών όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής τους - για παράδειγμα, οι ιδιωτικοί πάροχοι που δεν ανήκουν στο υποχρεωτικό/δημόσιο σύστημα υγειονομικής περίθαλψης δεν καλύπτονται από τους κανονισμούς.

Υπάρχουν επίσης διαφορές ως προς την εφαρμογή: οι κανονισμοί, κανονικά, δεν καλύπτουν την προγραμματισμένη θεραπεία αν δεν υπάρχει προέγκριση, με ορισμένες εξαιρέσεις.

Ωστόσο, υπάρχει και κάποια αλληλεπικάλυψη, όταν μια συγκεκριμένη θεραπεία (προγραμματισμένη ή μη) μπορεί να καλυφθεί είτε βάσει των κανονισμών είτε βάσει της οδηγίας. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να εφαρμοστεί μόνο ένα είδος πράξης (δηλ. δεν μπορούν να εφαρμοστούν ταυτόχρονα και τα δύο, επειδή αποτελούν εναλλακτικές μεταξύ τους επιλογές). Για περαιτέρω συμβουλές φροντίστε να ενημερωθείτε σχετικά από τον ασφαλιστικό σας φορέα ή το εθνικό σημείο επαφής².

Τι θα γίνει αν χρειαστεί να πάω στον γιατρό ή στο νοσοκομείο κατά τη διάρκεια προσωρινής παραμονής μου στο εξωτερικό; Θα επιστραφούν τα έξοδα;

Σε περίπτωση μη προγραμματισμένης περίθαλψης (όπως για επείγον περιστατικό) κατά τη διάρκεια προσωρινής παραμονής στο εξωτερικό, υπάρχουν δύο δυνατότητες:

- Χρησιμοποιείτε την Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθένειας (ΕΚΑΑ) ή προσωρινό πιστοποιητικό αντί αυτής, το οποίο εκδίδεται από τον φορέα ασφάλισης υγείας της χώρας σας. Αν χρειάστηκε να πληρώσετε για τη θεραπεία, η επιστροφή των εξόδων εξαρτάται από τους συντελεστές επιστροφής στη χώρα θεραπείας: μπορείτε να ζητήσετε την επιστροφή εξόδων είτε στη χώρα
- Πληρώνετε ο/η ίδιος/-α τη θεραπεία και ζητάτε επιστροφή των εξόδων βάσει της οδηγίας. Η επιστροφή των εξόδων εξαρτάται από τους συντελεστές της χώρας ασφάλισής σας. Καλύπτονται τόσο οι δημόσιοι όσο και οι ιδιωτικοί πάροχοι υγειονομικής περίθαλψης.

Μπορώ να επιλέξω ελεύθερα σε ποιον πάροχο υγειονομικής περίθαλψης θα πάω, δημόσιο ή ιδιωτικό;

Μόνο οι πάροχοι υγειονομικής περίθαλψης που ανήκουν στο δημόσιο σύστημα υγείας ή είναι συμβεβλημένοι μ' αυτό καλύπτονται από τους κανονισμούς, ενώ η οδηγία καλύπτει όλους τους παρόχους υγειονομικής περίθαλψης, ανεξαρτήτως

της σχέσης τους με το δημόσιο σύστημα υγείας. Επισημαίνεται ότι δικαιούστε μόνο θεραπεία που περιλαμβάνεται στο φάσμα των καλυπτόμενων παροχών ασθένειας οι οποίες είναι διαθέσιμες βάσει του δικού σας ασφαλιστικού συστήματος.

2. https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/cross_border_care/docs/cbhc_ncp_en.pdf

Περίπτωση 1

προγραμματισμένη περίθαλψη / ιδιωτικός πάροχος / χωρίς έγκριση

Η Κλάρα είναι Ιταλίδα και εργάζεται στο Βέλγιο, όπου είναι ασφαλισμένη σε βελγικό φορέα ασφάλισης υγείας. Σχεδιάζει να πάει στη χώρα της για διακοπές και θέλει να κλείσει ένα ραντεβού με τον οδοντίατρο που είχε όταν έμενε στην Ιταλία. Ο οδοντίατρός της εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα. Επειδή πρόκειται για προγραμματισμένη θεραπεία από ιδιωτικό πάροχο, η Κλάρα μπορεί να λάβει θεραπεία βάσει της οδηγίας, αν η εν λόγω θεραπεία καλύπτεται από το εθνικό της σύστημα υγείας ή από τον φορέα ασφάλισης υγείας στο Βέλγιο. Η Κλάρα θα πληρώσει, επομένως, το κόστος της επίσκεψης στην Ιταλία και θα ζητήσει επιστροφή από τον βελγικό ασφαλιστικό της φορέα μόλις επιστρέψει στο Βέλγιο. Τα έξοδα θα της επιστραφούν σύμφωνα με τα ποσά που επιστρέφονται στο Βέλγιο.

Περίπτωση 2

προγραμματισμένη περίθαλψη / δημόσιος πάροχος / έγκριση απαραίτητη

Ο Ντιέγκο είναι Πορτογάλος και εργάζεται στο Πόρτο. Έχει ασφάλιση υγείας στην Πορτογαλία. Έπειτα από ένα ατύχημα, έσπασε το χέρι του και χρειάζεται πολύ εξειδικευμένη εγχείρηση. Εντόπισε στη Σουηδία ένα δημόσιο νοσοκομείο στο οποίο γίνονται τέτοιου είδους εγχειρήσεις και υπάρχει πλούσια σχετική πείρα. Ζητά προηγούμενη έγκριση από τον φορέα ασφάλισης υγείας του για να χειρουργηθεί εκεί, και τη λαμβάνει. Δεν θα χρειαστεί να πληρώσει για την εγχείρηση, επειδή ο ασφαλιστικός του φορέας θα πληρώσει απευθείας τον σουηδικό φορέα. Θα του ζητηθεί μόνο μικρό μέρος των εξόδων διανυκτέρευσης, όπως ζητείται και από τους Σουηδούς.

Περίπτωση 3 μη προγραμματισμένη περίθαλψη / δημόσιος πάροχος

Η Καρολίν είναι Γαλλίδα και περνάει τις διακοπές της στην Αυστρία όπου πήγε για σκι. Σπάει απροσδόκητα το πόδι της και χρειάζεται επείγουσα περίθαλψη. Έχει μαζί της την Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθένειας (ΕΚΑΑ) και δεν της ζητείται να πληρώσει για τη θεραπεία. Αν πληρώσει, μπορεί να ζητήσει επιστροφή των εξόδων είτε στην Αυστρία είτε στη Γαλλία. Τα έξοδα θα της επιστραφούν σύμφωνα με τα ποσά που επιστρέφονται στην Αυστρία. Αν δεν χρησιμοποιήσει την ΕΚΑΑ της και επιθυμεί να της επιστραφούν τα έξοδα βάσει της οδηγίας, θα πληρώσει για την περίθαλψη και θα ζητήσει επιστροφή των εξόδων στη Γαλλία. Τα έξοδα θα της επιστραφούν σύμφωνα με τα ποσά που επιστρέφονται στη Γαλλία.

Περίπτωση 4 ηλεκτρονική συνταγογράφηση

Ο Ντέιβιντ ζει στη Φινλανδία. Έχει έναν χρόνιο πόνο στη μέση του και σχεδιάζει να ταξιδέψει στην Κροατία για διακοπές. Πριν φύγει από τη χώρα του εξετάζει πώς μπορεί να έχει διαθέσιμη την ηλεκτρονική του συνταγή διασυνοριακά, σε περίπτωση που χρειαστεί το φάρμακό του κατά την παραμονή του στην Κροατία. Μετά από λίγες μέρες στην Κροατία, νιώθει ξανά πόνο στη μέση και χρειάζεται ένα φαρμακείο για να προμηθευτεί το φάρμακό του το οποίο έχει συνταγογραφηθεί από τον γιατρό του στη Φινλανδία για μια τέτοια περίπτωση. Χάρη στις υπηρεσίες ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, ο φαρμακοποιός μπορεί να χορηγήσει το συνταγογραφημένο φάρμακο στον Ντέιβιντ. Όσον αφορά την πληρωμή και την επιστροφή της δαπάνης:

Περίπτωση 1: Ο Ντέιβιντ έχει την Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθένειας (ΕΚΑΑ) που του δίνει τα ίδια δικαιώματα με τους Κροάτες ασθενείς σε περίπτωση αναγκαίας θεραπείας (ίδια ιατρική συνταγή και θεραπεία): θα πληρώσει την ίδια τιμή που θα πλήρωνε κι ένας πολίτης της Κροατίας.

Περίπτωση 2: Ο Ντέιβιντ δεν έχει την Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθένειας (ΕΚΑΑ). Θα πληρώσει όλο το κόστος του φαρμάκου που του χορηγήσει το φαρμακείο και θα ζητήσει επιστροφή μόλις γυρίσει στη Φινλανδία.